

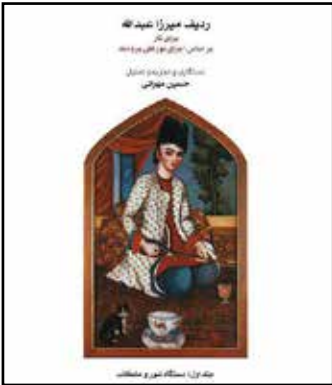
تهران و موسیقی خیابانی

برنامه «تهران و موسیقی خیابانی» نشست است که امروز یکشنبه ۱۱ آذر ساعت ۱۸ در شهر کتاب مرکزی برگزار می‌شود. در این نشست، مینا هرندی از پژوهش‌هایش درباره نوازندگان خیابانی تهران می‌گوید و آسو کهزادی به بیان تجربه‌های خود از اجراء تهران می‌پردازد. دبیری این نشست را کامیار صلواتی بر عهده دارد.

■ ■ ■

کتاب ردیف میرزا عبدالله برای تار

بر اساس اجرای نور علی برومند
جلد اول: دستگاه شور و متعلقات
نت‌نگاری و تجزیه و تحلیل: حسین مهرانی
در باره این اثر، به قلم حسین مهرانی می‌خوانیم: «این کتاب دارای دو بخش است: در بخش اول به نظریات و تئوری مؤلف در زمینه‌های مختلف مبنایی و تجزیه و تحلیل پرداخته شده است.

بخش دوم شامل نت‌نگاری و تجزیه و تحلیل گوشه‌های ردیف است که در آن به نگارش دقیق ریتم، علائم سرکلید و متغیرها در متن گوشه‌ها، سرعت قطعات ضربی و دینامیک (شدت و ضعف) جمله‌ها، آگویی‌ک (شامل تند و کند شدن جمله‌ها در متن گوشه‌ها)، تأکیدها (آکسان‌ها)، جمله‌بندی‌ها و دسته‌بندی‌ها و همچنین نگارش دقیق مضارب‌ها و انگشت‌گذاری‌ها، که معرف استیل نوازنده هستند، پرداخته شده است. نیز نگارش دقیق تکنیک‌های مضربی شامل درآب، شلال، سینه‌مال، ریزها و غیره از اهداف این کتاب است.»

■ ■ ■

بربطیان و حسین بهروزی‌نیا

در قالب گروه «بربطیان»؛ حسین بهروزی‌نیا، نوازنده پرسابقه و آوازبربط، با دیگر نوازندگان این ساز به روی سن خواهد رفت. بربطیان قرار است ساخته‌های حسین بهروزی‌نیا را اجرا کنند. این کنسرت صرفاً سازی ۲۴ آذرماه در تالار وحدت برگزار خواهد شد.

■ ■ ■

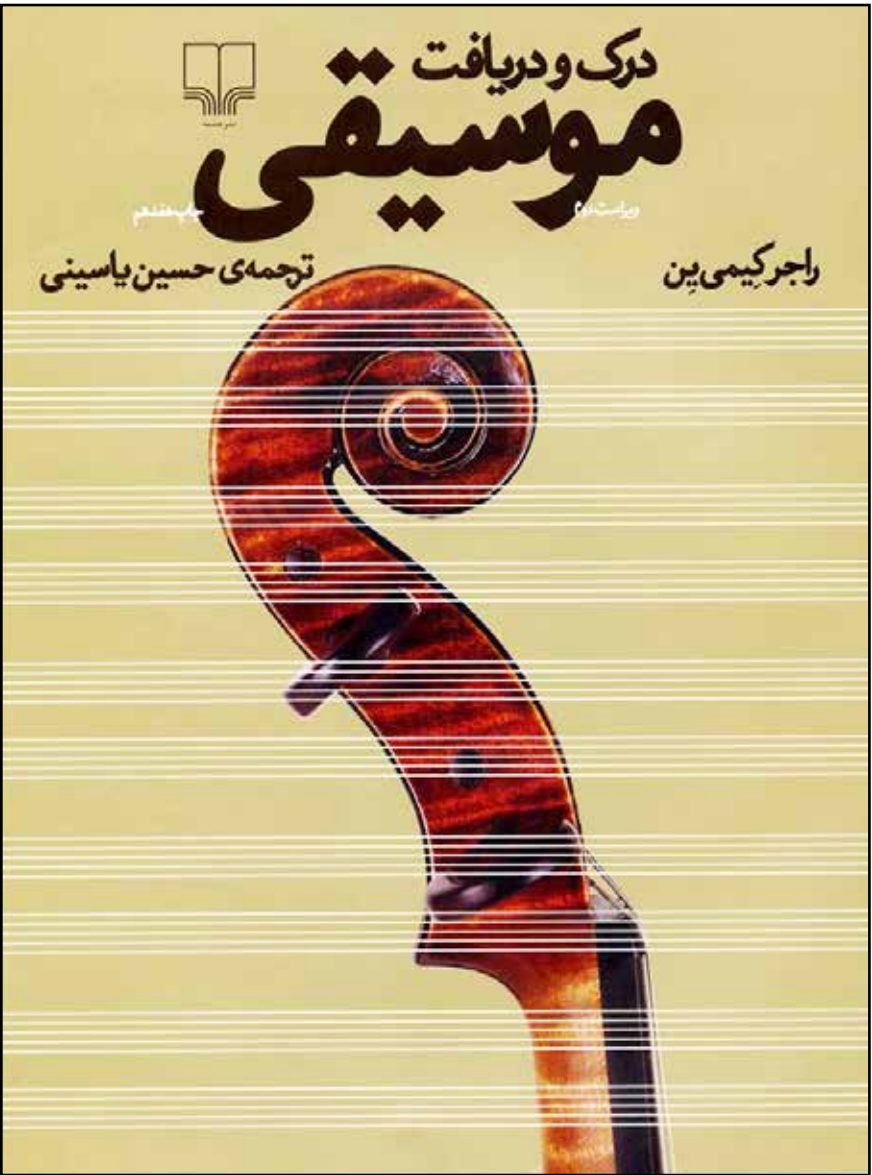
عربشاهی و کوارتت تار

کنسرت تکنوازی علی اصغر عربشاهی با همراهی کوارتت تار ۱۴ آذرماه در قالب کنسرت «نواساز» در تالار رودکی برگزار می‌شود. علی اصغر عربشاهی، آناهیتا مرضانی، سهیل کاکاوند و مسعود آذین از اعضای این گروه هستند.

نگاهی به «درک و دریافت موسیقی» نوشته «راجر کیمی‌ین» با ترجمه «حسین یاسینی»

منبعی قابل اتکا در شناخت موسیقی

هومان اسعدی
کتاب «درک و دریافت موسیقی» نخستین بار در سال ۱۹۷۶ میلادی منتشر شد و از آن زمان تا کنون، به دلیل موفقیت و استقبال بسیار، بارها در قالب نسخه‌ها و ویراست‌های

استکاتو

نگاهی به افتتاحیه پنجمین فستیوال «آینه‌دار» ویژه موسیقی نواحی و آیینی ایران

وقتی مقایسه را در چشم مخاطب فرو می‌کنیم

نرج آن موسیقی، سازنده روح حاکم بر اجرا هستند بلکه یکی از مولفه‌های موسیقی فولک را می‌سازند که در اجراهای خارج از محیط اصلی فاقد آن است.

از این رو برگزاری فستیوال‌هایی برای موسیقی اقوام و نواحی و مناطق ایران در شهر تهران و روی سن از اساس تعریف و کارکردی دیگری می‌یابد و به جای اینکه قدرت هنر موسیقی هر ناحیه را یادآوری کند در جای عکس آن قرار می‌دهد و بیشتر به طور ناخودآگاه در وهله اول مقایسه و ارزیابی را در چشم مخاطب نه خیلی عام (چراکه موسیقی فولک برای هر کسی با ریشه‌های قومی ارزشمند است و همچنین دانش آموختگان قوم موسیقی‌شناسی) فرو می‌کند. و این مساله زمانی نمود بیشتری دارد که چندین قوم در یک شب اجرای موسیقی داشته باشند. افرادی روستایی از قومیت‌های مختلف که به تصریح دبیر جشنواره، از روستاهای اطراف و یا مرکز استان خویش فراتر نرفته‌اند و از این رو برنامه‌گذار خود را ملزم می‌داند که برای جای ایستادن و به طور کلی رعایت آداب صحنه در پیش چشم مخاطب به نظم‌دهی آنها

«شناخت موسیقی» یا، به تعبیر رایج در دانشگاه‌های آمریکای شمالی، «درک و دریافت موسیقی» (Music Appreciation)، محسوب می‌شود. کتاب دارای ۱۱ بخش است. در بخش اول عناصر و مبانی موسیقی و مفهوم سبک موسیقایی تبیین و تشریح شده است. بخش‌های دوم تا هفتم به بررسی سیر تحول موسیقی هنری غربی در ادوار مختلف تاریخی، از قرون وسطا تا دوران معاصر، اختصاص دارد. سه بخش بعدی به بررسی و معرفی موسیقی‌های جاز، راک و موسیقی برای موزیکال و فیلم پرداخته است. بخش پایانی کتاب هم چشم‌اندازی کلی و مختصر از نمونه‌هایی از «موسیقی در فرهنگ‌های غیر غربی»- با تمرکز بر وجوهی از فرهنگ‌های موسیقایی افریقایی، هندی و ژاپنی - ارائه می‌کند.

طرح ساختاری کتاب شفاف و شیوه نگارش آن روان و درس‌گونه است. در ابتدای هر بخش مباحث بنیادی، گاه‌شمار رویدادها و مقدمه‌ای گویا آغازگر هر مبحث است و سرفصل‌ها به خوبی طبقه‌بندی شده و توضیحات متنی با طرح‌های شنیداری (برای موسیقی‌سازی)، راهنمای موسیقی آوازی (برای موسیقی باکلام)، نمونه‌های نغمه‌نگاری و تصاویر فراوان و مفیدی همراه شده و در نهایت در هر بخش اهم مطالب به صورت فشرده جمع‌بندی و ارائه شده است. همین ویژگی‌هاست که موجب شده است این کتاب بارها تجدید چاپ و روزآمد شود و هنوز نیز پس از گذشت چهار دهه کماکان به‌عنوان یکی از پُرطرفدارترین منابع اصلی برای

درس‌های آشنایی با موسیقی — البته با تمرکز بر موسیقی کلاسیک یا هنری غربی — کاربرد و رواج داشته باشد. برای ارائه یک ترجمه خوب و قابل‌اعتماد حداقل سه شرط اصلی و لازم را می‌توان برشمرد: تسلط به زبان مبدأ، تسلط به زبان مقصد و البته، اشراف به موضوع. حسین یاسینی، که خود دانش‌آموخته رشته موسیقی از دانشگاه بریتیش کلمبیای کاناداست، به خوبی حائز این هر سه ویژگی است. ترجمه فارسی این کتاب برای نخستین‌بار توسط وی در سال ۱۳۷۷ منتشر شد که همان نسخه به دلیل استقبال فراوان مخاطبان بارها تجدید چاپ شده و تا کنون مورد استفاده بسیاری از علاقه‌مندان به شناخت موسیقی قرار گرفته است.

ویراست دوم ترجمه فارسی در انطباق با آخرین نسخه کتاب (ویراست دوازدهم، ۲۰۱۸) منتشر شده که تغییرات نسخه اخیر در یادداشت مترجم به‌طور دقیق و شفاف مشخص شده است. همچنین در ویراست جدید، علاوه بر بازنگری ترجمه و روزآمدشدن متن، معادل‌گزینی مترجم برای واژگان تخصصی موسیقی نیز بسیار شایان توجه است که در پایان کتاب در قالب «واژه‌نامه معادل‌ها» به صورت دوسویه (فارسی-انگلیسی و انگلیسی-فارسی) درج شده است. با توجه به این که کتاب حاضر کتابی بنیادین و مقدماتی در شناخت موسیقی محسوب می‌شود، و علی‌القاعده مخاطبان فراوانی دارد، در عمل در ترویج معادل‌های شماری از واژگان تخصصی در حوزه موسیقی کارایی و نقش قابل توجهی خواهد داشت.

طرح ساختاری کتاب «درک و دریافت موسیقی»، شفاف و شیوه‌نگارش آن روان و درس‌گونه است. سرفصل‌ها نیز به خوبی طبقه‌بندی شده و توضیحات متنی با طرح‌های شنیداری (برای موسیقی‌سازی)، راهنمای موسیقی آوازی (برای موسیقی باکلام)، نمونه‌های نغمه‌نگاری و تصاویر فراوان و مفیدی همراه شده است

معادل‌گذاری‌های کتاب سه دسته است: گزینش معادل‌های رایج، معادل‌های ساخته فرهنگستان و معادل‌های پیشنهادی مترجم. اگرچه در موارد معدودی برخی از معادل‌های انتخاب‌شده می‌تواند هنوز محل مناقشه باشد، ولی اصطلاحات مذکور با منطقی خاص و اندیشیده ساخته و پیشنهاد شده و اغلب در بافت کتاب و در نظامی که مترجم بر ساخته به خوبی نشسته است.

اگرچه مخاطبان نسخه اصلی کتاب (به زبان انگلیسی) عموم علاقه‌مندان و به‌ویژه دانشجویان رشته‌های غیرموسیقی (non-majors) هستند، ولی مطالعه نسخه ترجمه‌شده با توجه به کمبود منابع معتبر به زبان فارسی، و به‌ویژه با عنایت به ترجمه دقیق و روان و نیز معادل‌گزینی اندیشیده واژه‌های تخصصی و نمونه‌های صوتی فراوان در لوح فشرده همراه کتاب، به‌عنوان منبعی قابل اتکا برای دانشجویان رشته موسیقی نیز سودمند خواهد بود.

اینگونه تمام اجراهای موسیقی مناطق دیگر را فرعی ساخت.

حتی این مساله در شیوه ناعادلانه و نامناسب تقسیم‌زمان برای اجرای هر قوم نیز بروز یافت؛ از دو دقیقه برای عاشیق ولی عبدی تا نیم ساعت برای مامازار. دبیر جشنواره که اذعان داشت این افراد حتی از ولایت خود دور تر نرفته‌اند اما راه‌درازی طی کرده تا به روی سن تالار رودکی در فستیوال آینه‌دار برسند در تخصیص زمان، قوم‌هایی را ملزم به اجرای کوتاه چند دقیقه‌ای و نه بیشتر کرد و برخی دیگر را در زمان آزادنها و اینگونه از هر مخاطب داوری در برابر مدیریت خویش ساخت. و البته به صورت کاملاً عریان جای خالی یک دبیر فرهیخته و مقتدر با پشتوانه آکادمیک را در رأس این جشنواره نمایان ساخت.

مکاشفه موسیقی عمران را پیش از این به‌عمارتی شبیه دیدم با سقف بلند و پنجره‌های بی‌هراس. عمارتی سفید و بلند در جایی پنهان میان پیچک و یاس. کاش روزی هنرمند جوان ما، گم شده میان انبوه اصوات، یاد بگیرد که موسیقی را تنها از آن سوی مرز هانجوید، چرا که در همین میان، هنرمندی در کنار ما ایستاده، که موسیقی خود را از فراز ابرها جسته و موسیقی اش مثل آب، مثل باران بر مامی بارد. «آلبوم «دستچین آثار پیانو» روز دوشنبه ۱۲ آذرماه در شهر کتاب مرکزی، واقع در خیابان شریعتی بالاتر از مطهری نیش کوچه کلاته، رأس ساعت ۱۸ رومایی می‌شود و ورود برای عموم آزاد است.

وشفاف شده. هیچ چیز شگفت‌انگیز تر از لحظه‌های کشف یک اتفاق ساده نیست، جایی پنهان میان نت‌هایی با عمق نیم قرن